

VRHOVNO DRŽAVNO TOŽILSTVO
Republike Slovenije

STRATEGIJA RAZVOJA DRŽAVNEGA TOŽILSTVA (2019 - 2023)

Verzija 1.0

Ljubljana, januar 2019

STANJE DOKUMENTA

Namen dokumenta: Dokument Strategija razvoja državnega tožilstva vsebuje opis stanja državnega tožilstva, strateške usmeritve za izboljšanje stanja na posameznih področjih delovanja državnega tožilstva in za to predvidene ukrepe.

Vsebina dokumenta: Vsebina dokumenta je razvidna iz kazala.

Oznaka dokumenta: VDT-Tu-10-3/3/2018

Datum dokumenta: 30. 1. 2019

Kazalo

UVOD	6
PRAVNE PODLAGE.....	11
POS LANSTVO.....	13
VIZIJA.....	14
VREDNOTE	15
USTAVNOST IN ZAKONITOST.....	15
SAMOSTOJNOST IN ODGOVORNOST	15
URAVNOTEŽENA KAKOVOST, PRAVOČASNOST IN UČINKOVITOST PREGONA.....	15
NEPRISTRANSKOST IN INTEGRITETA	15
STROKOVNA USPOSOBLJENOST IN PROFESIONALNOST	15
STRATEŠKE USMERITVE.....	17
KADRI	17
POSLOVANJE	17
TRANSPARENTNOST.....	18
FINANČNO POSLOVANJE.....	19
STRATEŠKA »SWOT« ANALIZA	20
»SWOT« ANALIZA.....	20
STRATEŠKI CILJI	22
ZAPOSL ENI.....	22
Opis trenutnega stanja.....	22
Ukrepi za izboljšanje stanja.....	23
POSLOVANJE	25
Opis trenutnega stanja.....	25
Ukrepi za izboljšanje stanja.....	27
TRANSPARENTNOST.....	28
Opis trenutnega stanja.....	28
Ukrepi za izboljšanje stanja.....	29
FINANČNA SREDSTVA.....	30
Opis trenutnega stanja.....	30
Ukrepi za izboljšanje stanja.....	31
STRATEŠKO RAZVOJNI CENTER	33
SPREMLJ ANJE IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE	33

KRATICE

RS – Republika Slovenija

IT – informacijska tehnologija

EU – Evropska unija

CEPEJ – Komisija Sveta Evrope za učinkovitost pravosodja (European Commission for the Efficiency of Justice)

ZDT-1 – Zakon o državnem tožilstvu

SPOCS – enostavni elektronski postopki za izvajanje storitev med državami Evropske unije (Simple Procedures Online for Cross-border Services) – projekt se navezuje na implementacijo storitvene direktive

e-SENSE – vseevropski projekt za krepitev enotnega digitalnega trga EU in olajšanje čezmejnih javnih storitev (Electronic Simple European Networked Services)

e-CODEX – platforma, ki omogoča čezmejno sodelovanje pri izmenjavi digitalnih podatkov med pravosodnimi organi (e-Justice Communication via Online Data Exchange)

NIO – Nacionalni interoperabilnostni okvir

NOR – Norveška

EGP – Evropski gospodarski prostor

ZKP – Zakon o kazenskem postopku

ZOPNI – Zakon o odvzemu premoženja nezakonitega izvora

CCPE – Posvetovalni svet tožilcev pri Svetu Evrope (Consultative Council of European Prosecutors)

GRECO – Skupina držav za boj proti korupciji (Group of States against Corruption)

MONEYVAL – Strokovni odbor Sveta Evrope, ki se ukvarja s problematiko pranja denarja in financiranja terorizma (Committee of Experts on the Evaluation of Anti-Money Laundering Measures and the Financing of Terrorism)

EUROPOL – Evropski policijski urad (European Union's law enforcement agency)

EJN – Evropska pravosodna mreža (European Judicial Network)

OLAF – Evropski urad za boj proti goljufijam (European Anti-Fraud Office)

OECD – Organizacija za gospodarsko sodelovanje in razvoj (Organisation for Economic Co-operation and Development)

IAP – Mednarodno združenje tožilcev (International Association of Prosecutors)

IAACA – Mednarodno združenje za preprečevanje korupcije (International Association of Anti-Corruption Authorities)

ERA – Evropska pravna akademija (Academy of European Law)

EUROJUST – Urad za pravosodno sodelovanje držav članic EU

SWOT – strateško orodje za oblikovanje celovite strategije za nadaljnje poslovanje na osnovi ocene prednosti, slabosti, priložnosti in nevarnosti - PSPN matrika (**S**trengths, **W**eaknesses, **O**pportunities, **T**hreats)

UVOD

Vrhovno državno tožilstvo RS je vrh državnotožilske organizacije, ki opravlja svetovalno in usmerjevalno vlogo pri delu državnih tožilcev, izobraževalne naloge, izvaja strokovni in upravni nadzor in na podlagi ugotovljenega stanja oblikuje politiko pregona kaznivih dejanj, vlaga zahteve za varstvo zakonitosti, usklajuje pritožbene politike ter spremlja in koordinira delo pritožbenih oddelkov, hkrati pa sprejema pravna stališča ter izdaja navodila za delo državnih tožilcev in skrbi za mednarodno sodelovanje. Vrhovni državni tožilci so pristojni za nastopanje pred Vrhovnim sodiščem RS v kazenskih, gospodarsko-kazenskih, civilnih in upravnih zadevah. Generalni državni tožilec lahko na Ustavno sodišče RS poda zahtevo za oceno ustavnosti oziroma zakonitosti predpisa ali splošnega akta, izdanega za izvrševanje javnih pooblastil, če nastane vprašanje ustavnosti v zvezi z zadevo, ki jo obravnava državno tožilstvo.

Državna tožilstva oziroma državni tožilci imajo ključno vlogo pri zagotavljanju pravne države ter varovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Državno tožilstvo je sistem samostojnih državnih organov, v okviru katerih državni tožilci na podlagi prvega odstavka 135. člena Ustave izvršujejo funkcijo vlaganja in zastopanja kazenskih obtožb kot posebno funkcijo državne oblasti in druge naloge v skladu z zakonom¹.

Državna tožilstva so neposredni proračunski uporabnik, pogoje za delo na posameznih področjih pa za državna tožilstva zagotavlja Ministrstvo za pravosodje RS. Zagotovljena finančna sredstva, ki so podlaga tudi za zagotavljanje potrebnih kadrov za izpolnjevanje nalog državnega tožilstva, in informacijski sistemi, ki jih imajo državna tožilstva na razpolago, vplivajo na kakovost, pravočasnost ter učinkovitost pregona kaznivih dejanj. Učinkovitost državnih tožilcev je po drugi strani odvisna tudi od organizacije in razporeditve vseh virov, ki jih državna tožilstva prejmejo neposredno iz proračuna oziroma katere jim zagotavlja Ministrstvo za pravosodje RS.

Strategija Razvoja Slovenije 2030², s katero je Republika Slovenija povzela in pripravila načrt uresničevanja ciljev trajnostnega razvoja, predstavljenih v 17-ih ciljeh Združenih narodov, zajetih v **Agendi za trajnostni razvoj do leta 2030**³ (Agenda 2030), je ena izmed podlag za pripravo pričujočega dokumenta. Strategija razvoja Slovenije 2030 se v treh natančneje opredeljenih ciljeh dotika tudi področja pravosodja in sicer so ti cilji: zaupanja vreden pravni sistem, varna in globalno odgovorna Slovenija ter Učinkovito upravljanje in kakovostne javne storitve.

Strategija **Pravosodje 2020**⁴ med drugim navaja, da se povečuje število kaznivih dejanj, pri odkrivanju le teh pa so državna tožilstva v veliki meri odvisna od kvalitete opravljenega dela policije, kar kaže na potrebo po intenzivnem sodelovanju. Za izboljšanje učinkovitosti dela državnih tožilcev je v strategiji Pravosodje 2020 predvideno tudi, da se politika pregona usmeri v hitro in pravično obravnavo preprostejših oblik kriminala ter hkrati omogoča učinkovito spopadanje z najzahtevnejšimi oblikami organiziranega, zlasti gospodarskega kriminala. Omenjene teme so najbolj pereče tudi v smislu zaznavanja družbene nevarnosti in so za celotno družbo najbolj škodljive.

¹ odločba Ustavnega sodišča RS z dne 7. 2. 2013, opr. št. U-I-42/12-15

² http://www.vlada.si/fileadmin/dokumenti/si/projekti/2017/srs2030/Strategija_razvoja_Slovenije_2030.pdf (str.42 – 47)

³ http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=E

⁴ Strategija Pravosodje 2020, http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/zakonodaja/120803_Strategija_Pravosodje_2020.pdf

Povzetki strateških ciljev, ki jih opredeljuje strategija Pravosodje 2020, se lahko razdelijo na dve področji in sicer na usmeritve za izboljšanje delovanja in učinkovitosti državnega tožilstva kot državnega organa, katerega naloga je izvajanje kazenskega pregona, ter na izboljšanje in racionalizacijo delovanja državnotožilske uprave. Usmeritve se nanašajo na ekonomično upravljanje s človeškimi viri, kar se izraža kot hkratno strmenje k ustrezni številčni zapolnitvi mest na eni strani in racionalizaciji delovnih procesov, ki vplivajo na učinkovitost upravljanja s človeškimi viri na drugi. Ob tem strategija izpostavlja, da je s tem povezano tudi redno usposabljanje vseh zaposlenih, z upoštevanjem novih razporeditev ter nalog zaposlenih in nenehno usposabljanje državnih tožilcev na posameznih področjih dela, za katera so specializirani. Izrednega pomena pri delu državnih tožilcev je tudi učinkovitejše sodelovanje med državnimi tožilci in organi pregona ter ostalimi organi, ki sodelujejo z državnimi tožilstvi, dobre odnose pa je potrebno ohranjati in izpopolnjevati. Svoje zadolžitve bodo državni tožilci ter ostali zaposleni izvajali bolj kvalitetno, hitreje, učinkoviteje ter pri tem skrbeli tudi za ekonomično porabo materialnih, predvsem finančnih virov, ki jih ima na razpolago državno tožilstvo, ko bodo kadrovske, materialne in zakonodajne pogoje zagotavljali ekonomične procese dela in pregona ter bodo državni tožilci z vsemi ostalimi zaposlenimi z implementacijo in nadgradnjami informacijskega sistema razbremenjeni delovnih in zakonodajnih administrativnih bremen, ki sedaj spadajo med dodatna opravila, ki jih izvajajo državni tožilci ter ostali zaposleni na vseh državnih tožilstvih.

Po podatkih raziskave Sveta Evrope **European Judicial Systems Efficiency and quality of Justice (CEPEJ Studies No.26)**⁵ za leto 2016, ki upošteva in predstavlja tudi finančne vire posameznih tožilstev iz 37 držav, je povprečno 24 % vseh finančnih virov, ki so namenjeni pravosodju, dodeljenih državnemu tožilstvu, v Sloveniji pa je le slabih 10 % finančnih sredstev namenjenih celotnemu pravosodju namenjenih državnemu tožilstvu. Po drugi oceni iste raziskave Slovenija nameni 9,4 evrov letno na prebivalca za delovanje državnega tožilstva, kar Slovenijo ponovno uvršča na rep lestvice oziroma med države, ki namenijo najmanj finančnih sredstev tožilstvu glede na število prebivalcev. V raziskavi je predstavljena tudi primerjava financiranja tožilstev v letih 2010, 2012, 2014 in 2016, iz katere je razvidno, da je Slovenija v času gospodarske krize zmanjšala proračun tudi državnemu tožilstvu, ter ga v letu 2016 v primerjavi z letom 2010 zopet povečala za 120.459,00 evrov. Po poročilu je v letu 2010 bilo v Sloveniji zaposlenih osem državnih tožilk in tožilcev na 100.000 prebivalcev, v letu 2016 pa 10,5, kar predstavlja povečanje za 31 %. Kot razlog za povečanje navaja raziskava ustanovitev Specializiranega državnega tožilstva, med drugim z oddelki za pregon kaznivih dejanj na področju organiziranega klasičnega in gospodarskega kriminala, terorizma, korupcijskih kaznivih dejanj ter zoper uradne osebe s posebnimi pooblastili. Raziskava nadalje pokaže, da slovenski državni tožilci izvajajo 11 od največ identificiranih 14 vlog, ki jih izvajajo pod svojo pristojnostjo državni tožilci v drugih državah, ob tem pa je slovensko državno tožilstvo prejelo 3,3 primere na 100 prebivalcev. Ostali zaposleni na državnem tožilstvu v Sloveniji, predstavljajo v letu 2016 - 1,4 zaposlenega na posameznega državnega tožilca. Povečanje števila ostalih zaposlenih na državnem tožilstvu v raziskavi pojasnijo s porastom števila delovnih mest na državnem tožilstvu v letu 2014 kot rezultat odločitve Vlade, da okrepi boj proti korupciji in ostalemu kriminalu, zato je bilo na novo zaposlenih 40 višjih svetovalcev in sedem javnih uslužbencev na drugih delovnih mestih, v letu 2015 pa je bilo zaposlenih tudi 15 pripravnikov.

⁵ <https://rm.coe.int/rapport-avec-couv-18-09-2018-en/16808def9c#page=58&zoom=100,0,352> (stran 56, 57, 58)

Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020⁶ je v okviru cilja »Naložbe za rast in delovna mesta« opredelil posebni cilj »Izboljšanje kakovosti pravosodnih procesov z optimizacijo vodenja postopkov in dvigom kompetenc zaposlenih v pravosodnem sistemu«, preko katerega bo Slovenija s pomočjo Evropske Unije dvignila kakovost pravosodnih storitev in izboljšala konkurenčnost Slovenije, saj učinkovit pravosodni sistem spodbuja konkurenčnost na trgu. Po podatkih Evropske komisije je v Sloveniji povprečni čas reševanja gospodarskih in civilnih zadev okoli 400 dni. Evropska komisija tako ugotavlja, da so sodniki pri sojenju preobremenjeni z rutinskimi opravili, zato njihov intelektualni potencial ni izkoriščen. V Sloveniji lahko obremenjenost sodnikov preslikamo na obremenjenost državnih tožilcev, saj se tudi ti soočajo s preštevilnimi zadolžitvami, ki so rutinske. Prav tako so se ob izzivih gospodarske krize izkazale potrebe po prilagajanju pravnega reda, kar pa posledično vpliva na potrebo po tem, da je zaposlene v pravosodnih organih nujno opremiti z znanji in veščinami, ki jim bodo v pomoč pri soočanju s temi izzivi.

Evropska Unija bo Sloveniji pomagala pri razvoju in nadgradnji orodij za identifikacijo ključnih ozkih grl pri učinkovitosti dela pravosodnih organov, tudi državnih tožilcev ter ostalih zaposlenih na tožilstvih, prenovili se bodo poslovni procesi, dvignilo kompetence človeških virov in spodbujalo alternativne oblike reševanja sporov. Rezultati pomoči Evropske Unije bodo vidni v obliki prenovljenih poslovnih procesov ter višji usposobljenosti zaposlenih v pravosodju.

V okviru prednostne naložbe št. 11 »Naložba v institucionalno zmogljivost ter v učinkovitost javnih uprav in javnih storitev na nacionalni, regionalni in lokalni ravni za zagotovitev reform, boljše zakonodaje in dobrega upravljanja« so predvideni ukrepi za spodbujanje in zagotavljanje kakovosti v pravosodju, za prenavo poslovnih procesov, integracijo informacijskih sistemov pravosodja z evropskimi pravosodnimi spletnimi storitvami, za spodbujanje alternativnih načinov reševanja sporov ter izboljšanje usposobljenosti zaposlenih v pravosodju.

Ministrstvo za pravosodje RS je neposredni upravičenec porabe finančnih sredstev evropske kohezijske politike v okviru izvajanja Operativnega programa in je za razvoj in povečanje kakovosti in učinkovitosti državnega tožilstva v okviru operacije Učinkovito pravosodje, ki je bila potrjena z odločitvijo o podpori št. 11-1/1/MP/0 z dne 21. 9. 2016, pripravil predloge podaktivnosti za izboljšanje dela državnega tožilstva ter tehnične opremljenosti državnih tožilstev. Pri identifikaciji potreb je sodelovalo tudi državno tožilstvo s svojimi predstavniki.

Raziskava o zadovoljstvu z delovanjem slovenskih sodišč pri splošni javnosti⁷, ki jo je naročilo Vrhovno sodišče RS in je bila opravljena februarja 2018, je pokazala, da se je zaupanje v državno tožilstvo leta 2017 v primerjavi z letoma 2013 in 2015 okrepilo, vseeno pa še obstaja prostor za

⁶ Operativni program za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014-2020, V 2.1, teh. popravek 29. 7. 2016, http://www.mp.gov.si/si/delovna_podrocja/evropska_kohezijska_politika/programsko_obdobje_20142020/za_upravice/strateski_in_izvedbeni_dokumenti_ter_zakonodaja/ oziroma http://www.mp.gov.si/fileadmin/mp.gov.si/pageuploads/mp.gov.si/novice/2016/160915_OP2014-2020_razlicica_2-0_cistopis-4-7-2016.pdf

⁷ RAZISKAVA O ZADOVOLJSTVU Z DELOVANJEM SLOVENSkih SODIŠČ PRI SPLOŠNI JAVNOSTI Telefonska anketa, Februar, 2018 (http://www.sodisce.si/mma_bin.php?static_id=20180725130759); 746 anketiranih, V anketi o delovanju sodišč je sodelovalo 49,2 % moških in 50,8 % žensk, Med anketiranimi je bilo najmanj oseb starejših od 73 let (12,6 %) ter posameznikov od 62 do 72 let starosti (14,7 %). Nekaj manj, 14,4 % vprašanih je bilo starih do 28 let, medtem ko je vsaka od ostalih starostnih skupin (od 29 do 39 let; od 40 do 50 let; od 51 do 61 let) dosegla približno delež 19,5 %; med vprašanimi ima približno polovica oseb srednješolsko izobrazbo (54,4 %), 22,8 % pa jih je zaključilo višjo ali visoko šolo oziroma fakulteto ali več. Osnovnošolsko izobrazbo ali manj ima 22,8 % anketiranih; Največ anketiranih prihaja iz Osrednjeslovenske regije (16,9 %), sledijo Gorenjska (14,8 %), Savinjska (10,8 %) in Podravska regija (9,4 %). (str. 6-7).

napredek. Državnemu tožilstvu je v letu 2017 zaupalo nekaj več kot četrtnina anketirancev, in sicer 26,6 % vprašanih, popolno zaupanje v institucijo pa je izrazilo nekaj več kot 6,4 % vprašanih. Na drugi strani je v raziskavi naveden podatek, da 42 % anketiranih ne zaupa oziroma sploh ne zaupa državnemu tožilstvu.

Vrhovno državno tožilstvo RS je z namenom ozaveščanja javnosti o delu državnih tožilcev ter z namenom povečati zaupanje v delovanje državnega tožilstva, predvsem v delo državnih tožilcev, pripravilo **Komunikacijsko strategijo**⁸ ter **Smernice za obveščanje javnosti o delu državnega tožilstva**, katerih cilji so upoštevani tudi v pričujočem dokumentu.

Generalni državni tožilec je ob prijavi na ta položaj predložil **Šestletni strateški program dela državnega tožilstva Republike Slovenije 2017-2023**, sprejel je tudi **Politiko pregona državnega tožilstva Republike Slovenije**⁹. V okviru programa dela je kot ukrep za dosegov ciljev predvidena priprava strategije razvoja državnega tožilstva za obdobje do konca leta 2023, vključno z ukrepi, ki bi bili potrebni zaradi napovedanih sistemskih sprememb zakonodaje s področja delovanja državnega tožilstva kot tudi predvidenih zakonodajnih sprememb kazenskega postopka ter mreže tožilcev. V programu dela in politiki pregona so kot izhodišče upoštevane tudi usmeritve **Resolucije o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016**¹⁰ za področja premoženjske kriminalitete, zmanjševanja ponudbe prepovedanih drog, sledenje premoženjske koristi iz kaznivih dejanj in zavarovanje odvzema te koristi, vzpostavljanja specializiranih preiskovalnih skupin, elektronske izmenjave podatkov med policijo, tožilstvi in sodišči, izvajanja skupnih usposabljanj in izpopolnjevanj, boja zoper organizirano kriminaliteto in boja zoper terorizem, modernizacije kazenske procesne zakonodaje in organizacija enotnega pravosodnega varnostnega kroga obravnave kaznivih dejanj, povezana z organizirano kriminaliteto in terorizmom, uspešnega odkrivanja kaznivih dejanj in prekrškov s področja prepovedanih drog, oblikovanja programov za zmanjševanje javnega spodbujanja sovraštva in nestrpnosti do drugačnih, usklajenega medresorskega delovanja na področju obravnave žrtev kaznivih dejanj in skupnih strokovnih izobraževanj, evidentiranja usmerjanja po prvem odstavku 160.a člena Zakona o kazenskem postopku ter ustanovljenih specializiranih preiskovalnih skupinah po drugem, tretjem in četrtem odstavku 160.a člena Zakona o kazenskem postopku ter na zaprosilo poročanje Ministrstvu za notranje zadeve RS, odvzem premoženja nezakonitega izvora in druge.

Za uspešno izvajanje varnostne politike in upoštevanja določb Splošne uredbe o varstvu osebnih podatkov Sveta EU 2016/679 (EU GDPR)¹¹ je Vrhovno državno tožilstvo RS že prilagodilo svoje interne akte ter sprejelo **Informacijsko varnostno politiko državnih tožilcev**, s katero določa potrebne pogoje za ustrezno zaščito in zavarovanje osebnih in drugih občutljivih podatkov, ki se kakorkoli hranijo in obdelujejo s pomočjo informacijskih tehnologij na državnem tožilstvu. Informacijsko varnostno politiko bo potrebno upoštevati pri vseh nadaljnjih aktivnostih državnega tožilstva, povezanih z razvojem, nadgradnjo ali implementacijo novih informacijskih rešitev ter hrambo podatkov, ki se obdelujejo ali hranijo s pomočjo računalniške infrastrukture in sovpadajočih medijev oziroma nosilcev podatkov. Prav tako bo potrebno pri vseh razvojnih projektih upoštevati tudi **Informacijsko varnostno politiko javne uprave**¹².

⁸ https://www.dt-rs.si/files/documents/4819_001.pdf

⁹ <http://www.dt-rs.si/files/documents/Politika%20pregona/PP.pdf>

¹⁰ Resolucija o nacionalnem programu preprečevanja in zatiranja kriminalitete za obdobje 2012–2016 (Uradni list RS, št. 83/12) <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=RESO74#>

¹¹ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=celex%3A32016R0679>

¹² <http://nio.gov.si/nio/asset/informacijska+varnostna+politika>

Strateški cilji iz vseh zgoraj omenjenih dokumentov so zajeti v nadaljevanju in predstavljeni v strategiji, ki je celostna, oprijemljiva ter v identificiranih strateških usmeritvah in ciljih upošteva načela zakonitosti, gospodarnosti, strokovnosti ter zagotavljanja trajnosti.

PRAVNE PODLAGE

Kazenski pregon storilcev kaznivih dejanj je temeljna funkcija državnih tožilcev. Vlogo in delovanje državnega tožilstva določajo različni predpisi, med katerimi sta temeljna Ustava Republike Slovenije¹³ in Zakon o državnem tožilstvu¹⁴. 135. člen Ustave Republike Slovenije določa, da ureditev in pristojnosti državnih tožilcev določa zakon. Po Zakonu o državnem tožilstvu so državna tožilstva samostojni državni organi, ki jim sredstva za delo zagotavlja država. Zakon o državnem tožilstvu natančneje ureja splošne pristojnosti in pooblastila državnih tožilcev, delovanje pa urejajo tudi Državnotožilski red¹⁵ ter drugi predpisi in navodila, ki jih sprejme generalni državni tožilec. Najpomembnejša zakona, ki ju tožilstvo pri svojem delu uporablja, pa sta Kazenski zakonik¹⁶ in Zakon o kazenskem postopku¹⁷.

Državno tožilstvo je torej kot del pravosodja samostojen državni organ. Kadrovske, organizacijske in nadzorstvene pristojnosti v zadevah državnotožilske in pravosodne uprave glede državnih tožilcev in državnih tožilcev izvaja Vlada Republike Slovenije po določbah tega zakona neposredno ali prek Ministrstva za pravosodje RS, Državni zbor RS pa ima v razmerju do državnega tožilstva pristojnosti, ki jih določa zakon.

Državni tožilec je v okviru temeljne funkcije vlaganja in zastopanja kazenske obtožbe pristojen opravljati vsa procesna dejanja upravičenega tožilca, usmerjati policijo in druge pristojne organe, uporabljati odložen pregon in poravnavanje ter opravljati druge naloge v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, pristojen pa je tudi za vlaganje predlogov in pravnih sredstev v zadevah prekrškov, če tako določa zakon. Državni tožilec vlaga procesne akte ter opravlja druge naloge v civilnih in drugih sodnih postopkih ter v upravnih postopkih, če tako določa zakon.

Državno tožilstvo se vključuje v postopek zbiranja dokazov za potrebe uspešnega pregona kaznivih dejanj v kar najzgodnejši fazi preiskave suma, da je bilo strojeno kaznivo dejanje, saj so uspešni zaključki kazenskih postopkov v veliki meri vezani na kvaliteto pridobljenih dokazov. Zaradi tega je predvsem pomembno dobro sodelovanje med tožilstvom in policijo, ki je organ odkrivanja storilcev in storjenih kaznivih dejanj, ter drugimi pristojnimi organi, na primer Komisijo za preprečevanje korupcije, Uradom za preprečevanje pranja denarja, Finančno upravo RS. Z institutom poravnavanja in odloženega pregona ter kaznovalnih nalogov okrožni državni tožilec odpravi protipravno stanje zunaj funkcije pregona. Pooblastila tožilca v predkazenskem postopku so predvsem v usmerjanju policije, njegove usmeritve pa so za policijo zavezujoče. Na podlagi pridobljenih dokazov tožilec sprejme odločitev o tem, ali zahteva kazenski postopek pred pristojnim sodiščem, če so za to izpolnjeni potrebni zakonski pogoji, ali zaradi pomanjkanja dokazov oziroma iz kakšnega drugega zakonsko dovoljenega razloga postopka ne zahteva in ovadbo zavrže. Ko tožilec zahteva kazenski postopek in ga sodišče tudi uvede, se je potrebno udeleževati narokov (za zaslišanje ali glavnih obravnav), ki jih sodišče razpisuje, in po potrebi vlagati pritožbe na odločitve sodišča oz. pripraviti predloge Vrhovnemu državnemu tožilstvu RS, da vloži izredno pravno sredstvo na Vrhovno sodišče RS.

Državno tožilstvo zagotavlja izvajanje dežurne službe 24 ur na dan. V okviru dežurne službe mora državni tožilec usmerjati predkazenski postopek. V okviru usmerjanja predkazenskega postopka državni tožilec sodeluje tudi s policijo. Odloča o izvedbi posameznih ukrepov, ki jih izvaja policija.

¹³ <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=USTA1>

¹⁴ <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5812>

¹⁵ http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=AKT_675

¹⁶ <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO5050>

¹⁷ <http://pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=ZAKO362>

Državno tožilstvo je nadaljnje dolžno nuditi pravno pomoč, sprejemati vloge na zapisnik in sodelovati pri reševanju pravnih in konkretnih vprašanj na področju sodelovanja s policijo, centri za socialno delo, finančnimi in davčnimi organi ter drugimi institucijami in organi. Dolžno je izvajati alternativne metode reševanja zadev, to je odloženi pregon in poravnavanje. Kadar so podani zakonski pogoji, ima državni tožilec pravico izvajati pogajanja z obdolženim in njegovim zagovornikom ter skleniti sporazum o priznanju krivde. Tožilstvo je dolžno skrbeti za redno izobraževanje državnih tožilcev in javnih uslužbencev in izvajati sprejeto politiko pregona storilcev kaznivih dejanj.

Državnotožilska uprava obsega odločanje in druga opravila, s katerimi so na podlagi zakona in podzakonskih aktov zagotovljeni pogoji za redno in učinkovito izvajanje tožilske funkcije. Zadeve tožilske uprave obsegajo zlasti:

- notranjo organizacijo tožilstva in organizacijo poslovanja, s katerima se zagotavlja navzočnost na narokih in drugih dejanjih, pri katerih je udeležba obvezna, nujna ali koristna,
- skrb, da je delo na državnem tožilstvu opravljeno zakonito, strokovno pravilno in pravočasno, čim bolj poenoteno,
- statistično evidenčne zadeve,
- poročanje o problematiki dela državnega tožilstva,
- kadrovske personalne zadeve,
- sprotne strokovne izobraževanje,
- vodenje finančnega in materialnega poslovanja,
- upravljanje s prostori, ki so dodeljeni v uporabo državnemu tožilstvu,
- skrb za ukrepe in varnost ljudi in premoženja na državnem tožilstvu.

Za izboljšanje vodenja in upravljanja državnih tožilstev ter za povečanje uspešnosti in učinkovitosti poslovanja skrbi Oddelek za organizacijo in razvoj upravljanja na Vrhovnem državnem tožilstvu RS.

POSLANSTVO

Poslanstvo slovenskega državnega tožilstva in s tem tudi posameznega državnega tožilca je prispevati k zagotavljanju nujnega varstva s pravnim redom zavarovanih dobrin in vrednot posameznika in družbe tako, da se z izvajanjem kazenskega pregona zoper storilce kaznivih dejanj skladno z Ustavo Republike Slovenije in zakoni zagotovi spoštovanje načel pravne države, človekovih pravic, dostojanstvo in integriteta žrtve ter nepristranski postopek zoper obdolženega. Kazenski pregon je zahteva državnega tožilca, da sodišče izvede kazenski postopek zoper določeno osebo, v katerem naj to ugotovi, ali je ta oseba storila določeno kaznivo dejanje in ji nato izreče ustrezno kazensko sankcijo ali pa jo oprosti.

Državni tožilci svoje poslanstvo uresničujejo odgovorno, strokovno, kvalitetno, pravično, transparentno, učinkovito ter v sodelovanju z organi pregona in ostalimi organi, v okviru določil Kazenskega zakonika in Zakona o kazenskem postopku.

VIZIJA

Slovensko državno tožilstvo je organizacija z jasno izdelanimi in razvidnimi stališči, ki se tičejo njenega dela, tako da javnost in gradniki državne oblasti vedo, kaj lahko pričakujejo od tožilstva in česa ne. Državno tožilstvo redno in podrobno spremlja svoje delo in rezultate tega dela, ki so vodilo za načrtovanje dela v naprej. Državno tožilstvo tudi sproti spremlja uspešnosti pregona, katerega temelj so kvalitetne odločitve ter količinsko in časovno obvladovanje zadev. H krepitvi uspešnega pregona prispevajo tudi optimizirani poslovni procesi ter okrepljena in optimalna razporeditev človeških virov z ustreznimi kompetencami na ustreznih delovnih mestih.

Temelj moderne tožilske organizacije je posameznik, katerega ustvarjalnost in iznajdljivost se spodbuja v decentralizirani in horizontalni organizaciji. Državni tožilci so vrhunsko usposobljeni pravni strokovnjaki, pri svojem delu samostojni, suvereni, razbremenjeni administrativnih in spremljevalnih opravil ter imajo ustrezno podporo pri delu s strani strokovnega osebja. Vzpostavljena so redna, obdobjna in sprotna usposabljanja državnih tožilcev in javnih uslužbencev na državnem tožilstvu na področjih njihovega dela in poenoteno je delovanje državnih tožilcev pri uporabi zakona. Pri svojem delu državni tožilci in javni uslužbenci na državnem tožilstvu uporabljajo sodobne tehnologije, ki so nujne za učinkovito odzivanje na nove in izpopolnjene oblike kriminalitete ter vključevanje v mednarodno sodelovanje v kazenskih zadevah. Sodobne tehnologije so orodje za delo na državnem tožilstvu, s katerim v vsakem trenutku na enostaven način in iz katerekoli lokacije lahko opravljajo svoje delo, pri tem pospešijo postopke, jih pocenijo in učinkovito razporedijo delovne obveznosti in čas opravljanja dela, hkrati pa dostopajo do vseh potrebnih informacij in se enostavno povezujejo z drugimi organi ter njihovimi informacijskimi sistemi.

VREDNOTE

Temeljne vrednote državnega tožilstva, ki predstavljajo kulturo organizacije, so predvsem zakonitost, strokovnost, suverenost, nepristranskost in pravočasnost delovanja posameznega državnega tožilca, ki je pri opravljanju državnotožilske službe samostojen.

USTAVNOST IN ZAKONITOST

Vsak represiven odziv demokratične države na kriminal mora biti podrejen načelu vladavine prava in zavezi po spoštovanju človekovih pravic in temeljnih svoboščin. Cilj ne opravičuje sredstev. Pri presoji vsebine primerov so državni tožilci vezani le na Ustavo Republike Slovenije in zakon. Njihove temeljne pristojnosti in pooblastila določa Zakon o kazenskem postopku. Na ta način izvajajo kazenski pregon v imenu ljudstva, ob zasledovanju javnega interesa.

SAMOSTOJNOST IN ODGOVORNOST

Položaj državnega tožilca je v bistvenem izenačen s sodniškim. Poseganje, vpliv ali vmešavanje v delo državnega tožilca, ki izvira izven sfere državnega tožilstva, ne v posameznih zadevah niti na splošno ni dopustno. Mehanizmi notranje kontrole se izvajajo zakonito in na pregleden način. Državna tožilstva so urejena kot samostojne organizacije, katerih delovanje, razen omejeno v zadevah državnotožilske uprave, ne sme biti podvrženo nadzoru drugih državnih organov.

Državni tožilec pri opravljanju državnotožilske službe ravna nepristransko, varuje ustavnost in zakonitost, načela pravne države ter človekove pravice in temeljne svoboščine. Državnotožilsko službo opravlja zakonito, strokovno pravilno in pravočasno. Svoje odločitve sprejema suvereno in z vso odgovornostjo do funkcije, ki jo opravlja.

URAVNOTEŽENA KAKOVOST, PRAVOČASNOST IN UČINKOVITOST PREGONA

Tožilsko delo mora potekati brez nepotrebnega odlašanja, v času, ki je razumen, ekonomsko utemeljen, predvidljiv in optimalen glede na pomen zadeve, ob tem pa morajo rezultati dela venomer dosegati standarde kakovosti, ki so vnaprej določeni. Uporabljeni morajo biti materialni in človeški viri, ki so sorazmerni z zahtevnostjo naloge.

NEPRISTRANSKOST IN INTEGRITETA

Državni tožilci ne smejo dopuščati, da bi na njihovo delo vplivala osebna stališča in nagibi, zasebno poznavanje dejstev ali lastni interesi. Pozorni morajo biti tudi na okoliščine, zaradi katerih bi lahko javnost ali stranke utemeljeno podvomile v njihovo sposobnost nepristranskega in objektivnega opravljanja nalog. S svojim vedenjem v službi in izven nje morajo upravičevati javno zaupanje v njihovo družbeno vlogo.

STROKOVNA USPOSOBLJENOST IN PROFESIONALNOST

Predpogoj za udejanjanje poslanstva tožilskega dela je visoka raven strokovnega znanja in njegovo stalno izpopolnjevanje, usposobljenost in splošna razgledanost državnih tožilcev. V odnosu do

sodišča, domnevnega storilca kaznivega dejanja, zagovornika, oškodovancev, prič in ostalih oseb, s katerimi pridejo v stik, ravnajo državni tožilci profesionalno in spoštljivo.

STRATEŠKE USMERITVE

Strateške usmeritve predstavljajo usmeritve strategije, ki jih upoštevamo z namenom, da uresničimo vizijo razvoja državnega tožilstva.

Pri določanju strateških usmeritev smo se osredotočili na štiri področja, na katerih želimo doseči pozitivne spremembe in uresničiti vizijo državnega tožilstva v obdobju 2019-2023, in sicer na področju kadrov, poslovanja, transparentnosti in finančnega poslovanja.

KADRI

Vrhovno državno tožilstvo RS si prizadeva zagotoviti finančna sredstva, ki bi omogočila zaposlitev vseh tožilskih mest, kot so določena v **Odredbi o številu mest državnih tožilcev**¹⁸ ter zagotoviti ustrezno število podpornega osebja, kot je primerno glede na že oblikovane standarde v primerljivih državah članicah Evropske unije s podobno ureditvijo, ali v priporočilih za poslovanje državnih tožilstev.

Državnim tožilcem in državnotožilskemu osebju mora biti zagotovljen poklicen razvoj, kar pomeni da se od vstopa v državnotožilsko organizacijo naprej skrbi za ustrezno usposabljanje vseh navedenih. Za kadrovanje državnih tožilcev je pristojen Državnotožilski svet, za javne uslužbence pa vsako posamezno državno tožilstvo. Razviti je potrebno enotne kriterije in standarde kompetenc za vstop javnih uslužbencev v državnotožilsko organizacijo. Za državne tožilce in javne uslužbence mora biti izdelan sistem kompetenc, ki je podlaga za izvajanje strokovnih usposabljanj ter pridobivanje znanj in veščin na posameznih področjih prava in drugih področjih, potrebnih za uspešno delovanje državnega tožilstva. S skrbjo za strokovni razvoj državnih tožilcev se zagotavlja visoka kvaliteta državnotožilskih aktov ter pravočasnost pri reševanju zadev.

Ne le državni tožilci, ampak tudi javni uslužbenci na državnem tožilstvu so pri delu učinkovitejši, če čutijo pripadnost organu, če se pri svojem delu čutijo samozavestne, strokovno usposobljene in motivirane. Zato se na državnih tožilstvih vzpostavi organizacijska kultura sodelovanja in vzpodbujanja k sodelovanju pri soustvarjanju pogojev za spodbudno delovno okolje ter se upošteva predloge funkcionarjev in zaposlenih tudi pri drugih področjih delovanja organa.

Skrb za dobro počutje vseh zaposlenih na vseh državnih tožilstvih v Sloveniji, ne glede na poklic, ki ga opravljajo v organu, se kaže in izraža tudi v nagrajevanju dobro opravljenega dela. Motivacija se lahko izvaja, na primer, v obliki organiziranih aktivnosti za krepitev timov, udeležbe na usposabljanjih in sodelovanjem v mednarodnih projektih.

POSLOVANJE

Strateške usmeritve na področju poslovanja državnega tožilstva se vežejo na organizacijo dela, pogoje dela in same interne postopke dela, ki se jih bo poenostavilo in digitaliziralo, kolikor je

¹⁸Odredba o številu mest državnih tožilcev (Uradni list RS, št. 76/11, 69/12, 52/13, 52/14 in 71/15)
<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV10640>

mogoče. Pri tem bomo poudarili in kar največjo pozornost namenili dobremu sodelovanju med pravosodnimi organi in organi državne in javne uprave, pa tudi skrbi za učinkovito izvajanje alternativnih postopkov. V okviru pregleda internih postopkov dela bomo pregledali tudi obremenjenost državnih tožilcev ter na podlagi ugotovitev posodobilo poslovanje, ne le v okviru nacionalne zakonodaje, ampak tudi v okviru čezmejnega sodelovanja s pravosodnimi organi in organi pregona. S posodobitvijo in digitalizacijo poslovnih procesov na tožilstvu zasledujemo cilj čim bolj enakomerne obremenjenosti posameznih državnih tožilcev ter poenotenje poslovanja, skladno s sprejetimi internimi navodili in akti, izdanimi v ta namen.

Vse informacijske rešitve, ki jih bomo implementirali v informacijski sistem državnega tožilstva, bodo temeljile na zagotavljanju interoperabilnosti in povezljivosti informacijskih rešitev, predvsem pravosodnih organov in organov odkrivanja in pregona, ter bodo trajnostne. Implementirane rešitve bodo grajene na standardih, ki so priznani in jih uporabljajo tudi mednarodni projekti velikih razsežnosti, kot so na primer, SPOCS, e-SENSE, e-CODEX... Pred razvojem in uvedbo nove informacijske rešitve bomo preverili uporabnost rešitev, ki so objavljene na portalu NIO (Portal nacionalnega interoperabilnostnega okvira)¹⁹.

Državna tožilstva imajo svoje kadrovske in finančne službe, ki opravljajo enako delo. Za njihovo delo je na tožilstvih potrebno zagotavljati delovne pogoje. Za doseganje enotnih standardov pri poslovanju teh služb bomo zagotovili pogoje za močno skupno finančno računovodsko službo in skupno kadrovske službo na Vrhovnem državnem tožilstvu RS. Na ta način, z zagotovljeno strokovno podporo, bomo dosegli poenotenje prakse pri delu, zagotovili upoštevanje načela gospodarnosti, kakor tudi upoštevanje morebitnih priporočil računskega sodišča.

Vrhovno državno tožilstvo RS bo za namen spremljanja in izvajanja strategije razvoja vzpostavilo organizacijsko enoto, Strateško razvojni center, ki pomaga vsem posameznim notranje organizacijskim enotam Vrhovnega državnega tožilstva RS ter ostalim državnim tožilstvom pri razvoju in doseganju kratkoročnih ter dolgoročnih strateških ciljev in posledično vizije državnega tožilstva. Zaposleni v Strateško razvojnem centru bodo spremljali razpise za projekte, ki so na voljo iz obstoječih evropskih oziroma mednarodnih finančnih virov in mehanizmov, ter skrbeli za pravočasno usklajevanje vsebinskih predlogov in administracijo zadevnih projektov.

TRANSPARENTNOST

Percepcija vloge in pomena državnega tožilstva v javnosti ni pomembna zgolj zaradi zaupanja oziroma ohranjanja ugleda državnega tožilstva, pač pa v veliki meri prispeva tudi k podobi in javnemu zaupanju v pravosodje ter pravno državo. Zato je primerno, da državni tožilci v obsegu, ki ga dopušča spoštovanje ustavnih načel in človekovih pravic obdolžencev, žrtev in drugih udeležencev postopka ter interesi postopka, sodelujejo z mediji in podajo informacije o delu državnega tožilstva. Javnost se z delom državnega tožilstva seznanja tudi z objavo letnih poročil in drugih podatkov o delu državnega tožilstva.

Za izboljšanje zaupanja javnosti v delo državnih tožilcev se bodo informacije in zanimivosti s področja dela državnih tožilcev še bolj dosledno predstavljale državljanom. Pri tem bomo v največji možni meri uporabljali nove tehnologije, internet ter ostale vire komuniciranja. V pripravo gradiv, namenjenih obveščanju javnosti, bomo vključili državne tožilce ali strokovne sodelavce z ustreznim poznavanjem

¹⁹ <http://nio.gov.si/nio/>

postopka in dela državnega tožilstva, da bodo informacije natančne a hkrati razumljive. Na spletni strani državnega tožilstva so že objavljeni aktualni podatki o obsegu zadev v delu v pregledni in uporabniku prijazni obliki, ki jih pripravlja Strokovno informacijski center, v prihodnje pa se bo na spletu objavljalo še več tovrstnih podatkov.

FINANČNO POSLOVANJE

Sredstva za delo državnih tožilstev se zagotavljajo v proračunu Republike Slovenije. Državna tožilstva kot neposredni proračunski uporabniki sodelujejo pri pripravi svojih finančnih načrtov v skladu z zakonom.

Vrhovno državno tožilstvo RS bo za izvajanje strategije potrebovalo dodatna finančna sredstva, predvsem za zaposlitev novih kadrov in njihovo usposabljanje ter za posodobitev poslovanja.

Zagotavljanje sredstev za zagotavljanje splošnih pogojev za uspešno izvajanje državnotožilske funkcije bo, kot doslej in skladno z zakonom, zagotavljalo ministrstvo, pristojno za pravosodje, državna tožilstva skupaj z Vrhovnim državnim tožilstvom RS pa bodo vnaprej in pravočasno uskladila zahteve za dodatna sredstva, ki so in še bodo nastala zaradi izvajanja strategije ter jih vključila v svoj predlog finančnega načrta. Vrhovno državno tožilstvo RS si bo prizadevalo zagotoviti dodatna sredstva za sofinanciranje udeležbe v projektih, kjer je potrebno delno sofinanciranje udeležbe, kot so na primer razpisi Evropske komisije, pri katerih mora država članica zagotoviti finančno udeležbo v višini približno 20% vrednosti projekta.

Za namene posodobitve državnotožilskega informacijskega sistema bo Vrhovno državno tožilstvo RS v prvi vrsti nudilo vso vsebinsko podporo in pomoč Ministrstvu za pravosodje RS pri izvajanju projektov, financiranih iz kohezijskih sredstev Evropske komisije, saj je navedeno ministrstvo upravičenec operacije Učinkovito pravosodje za obdobje do leta 2020. Po letu 2020 bo Evropska komisija zagotovila nadaljnja sredstva kohezijske politike za odpravo nesorazmerij med državami članicami, ki se bodo tudi lahko uporabila za izvedbo prioritarnih projektov državnega tožilstva, usklajenih s strateškimi usmeritvami kohezijske politike.

Vrhovno državno tožilstvo RS bo za izvajanje projektov, ki bi pripomogli k uresničevanju Strategije razvoja tožilstva, črpalo sredstva tudi iz razpisov Evropske komisije za tehnično pomoč in neposrednih razpisov Evropske komisije za področje pravosodja, pri katerih bo skladno s pogoji prijave, sodelovalo z drugimi državami članicami. Poleg drugih držav članic bo Vrhovno državno tožilstvo RS k sodelovanju praviloma pritegnilo ostale organe, deležnike na področju kazenskega postopka, na primer Policijo, Vrhovno sodišče RS, Ministrstvo za pravosodje RS in podobno.

Za izredne projekte oziroma projekte, katerih dodana vrednost je med drugim tudi povečanje zaupanja v bilateralnem sodelovanju med pravosodnimi organi držav, ki so ali niso članice EU, bo Vrhovno državno tožilstvo RS črpalo finančna sredstva, ki so na voljo v okviru različnih bilateralnih programov med državami ali ostalih finančnih mehanizmov (npr. Finančni mehanizem NOR in EGP, Švicarski sklad...), prav tako pa si bo prizadevalo sodelovati v projektih tesnega medinstitucionalnega sodelovanja, bilateralne tehnične pomoči na podlagi memorandumov o soglasju z državami Zahodnega Balkana (sporazumi o razvojnem sodelovanju) in morebitnih drugih projektih.

STRATEŠKA »SWOT« ANALIZA

Za lažjo določitev strateških usmeritev je potrebno poznati prednosti in slabosti organizacije v trenutku načrtovanja, hkrati pa priložnosti in nevarnosti za delovanje organizacije, na katere samo državno tožilstvo nima vpliva. Z upoštevanjem vseh dejavnikov, ki jih na tak način identificiramo, se lahko uspešno pripravimo na izvajanje potrebnih aktivnosti ter predvidimo tudi tveganja, ki spremljajo predvsem uresničitev in povečanje identificiranih slabosti ter nevarnosti.

Na področju državnega tožilstva je veliko prednosti ter priložnosti, ki smo jih identificirali in zapisali v spodnji tabeli, prav tako so v tabeli predstavljene slabosti in nevarnosti:

»SWOT« ANALIZA

Prednosti	Slabosti
<ul style="list-style-type: none"> - tradicija delovanja organa - sprejet 6-letni strateški program državnega tožilstva za obdobje od 2017 - 2023 - sprejeta Politika pregona državnega tožilstva Republike Slovenije²⁰ - sprejeta Politika zaznavanja in obvladovanja korupcijskih tveganj ter izpostavljenosti državnih tožilstev - obvladovanje pripada na državnih tožilstvih - protokolirano sodelovanje z organi odkrivanja kaznivih dejanj in ostalimi organi z vlogo v postopku pregona kaznivih dejanj - primerjalne študije Sveta Evrope in Evropske komisije o pravosodnih sistemih držav članic - vzpostavljen sistem spremljanja statističnih podatkov o delu državnega tožilstva - pri ministrstvu za pravosodje zagotovljena evropska kohezijska sredstva za nadgradnje informacijskega sistema tožilstev - vzpostavljeno dobro sodelovanje z EUROJUST-om - sodelovanje pri pripravah za vzpostavitev in delovanje Evropskega javnega tožilstva - vzpostavljeno sodelovanje pri mednarodnih organizacijah: CCPE, GRECO, MONEYVAL, EUROPOL, EJM, OLAF, OECD, IAP, IAACA, ERA 	<ul style="list-style-type: none"> - preobremenjenost kadrov s spremljevalnimi in administrativnimi opravili - neenakomerna obremenjenost državnih tožilcev z zadevami - pomanjkanje kadra - pomanjkanje strategije zaposlovanja, zapostavljena strateška vloga skupne kadrovske službe pri razvoju - premalo državnih tožilcev, specializiranih za posamezna področja - hitre in ne vedno dovolj premišljene spremembe zakonodaje - uporaba različnih praks dela v podobnih primerih - veliko decentraliziranih organizacijskih enot, ki opravljajo enako delo na posameznih lokacijah - pomanjkanje finančnih sredstev za izvajanje vseh nalog in učinkovit pregon storilcev kaznivih dejanj - neupoštevanja določil Odredbe o številu mest državnih tožilcev - premalo podpornega osebja in strokovnih sodelavcev - pomanjkanje učinkovitih vzvodov za motiviranje državnih tožilcev ter ostalih zaposlenih na tožilstvih - neidentificirane potrebe po specialnih strokovnih usposabljanjih za vse zaposlene na tožilstvih - nizka stopnja zaupanja javnosti v delo pravosodja in tudi državnega tožilstva

²⁰ <https://www.dt-rs.si/files/documents/PP.pdf>

	<ul style="list-style-type: none"> - pomanjkljiva tehnična opremljenost državnih tožilstev - premalo zmogljiva IT infrastruktura - počasno prilagajanje tehnološkim spremembam
Priložnosti	Nevarnosti
<ul style="list-style-type: none"> - sprejemanje novih predpisov na ravni EU - sprejemanje in spreminjanje nacionalne zakonodaje s področja pravosodja - prenos dobrih praks drugih držav članic v delo slovenskega državnega tožilstva - črpanje finančnih virov evropske kohezijske politike ter ostalih neposrednih razpisov Evropske komisije in drugih finančnih mehanizmov - sodelovanje pri mednarodnih projektih kot je e-CODEX - krepitev sodelovanja med tožilci iz različnih držav članic - prilagoditev poslovnih procesov državnega tožilstva - razvoj novih tehnologij - visoka stopnja inovacij - avtomatizacija postopkov - elektronska komunikacija in hramba dokumentov - elektronsko sodelovanje z organi odkrivanja in pravosodnimi organi v mednarodnem okolju - gospodarska rast 	<ul style="list-style-type: none"> - politična nestabilnost - nezaupanje v pravno državo - dodatne delovne obveznosti iz naslova novih sprejetih mednarodnih aktov ali sprememb nacionalne zakonodaje - premalo razpisov Evropske komisija za sofinanciranje projektov iz področja pravosodja - identifikacija projektov, ki bi bili zanimivi za Slovenijo, za tuje partnerje pa veliko manj ali sploh ne - premalo dodeljenih sredstev s strani ministrstva za pravosodje za informacijsko komunikacijsko tehnologijo - vpletanje politike v pravosodje - nedopustni zunanji pritiski na delo tožilcev - pojav novih oblik kaznivih dejanj - nastanek manjšin, skupin s posebnimi interesi, skupin potisnjenih v ozadje - širjenje korupcije - širjenje skupin organiziranega kriminala - nizke moralne vrednote družbe - gospodarska nestabilnost

STRATEŠKI CILJI

ZAPOSLENI

Opis trenutnega stanja²¹

Število mest državnotožilskih funkcionarjev določa Odredba o številu mest državnih tožilcev²². Trenutno je z odredbo določenih 262 mest državnotožilskih funkcionarjev (18 vrhovnih, 37 višjih, 143 okrožnih in 64 okrajnih državnih tožilcev). Na državnem tožilstvu je bilo 31. 12. 2018 dejansko zasedenih 212 državnotožilskih mest.

V Sloveniji je bilo na dan 31. decembra 2017 skupaj 215 državnotožilskih funkcionarjev, konec leta 2016 je bilo v službenem razmerju 216 državnih tožilcev, leta 2015 pa 219 državnih tožilcev. Konec leta 2014 je bilo vseh državnih tožilcev le 194. Večja kadrovska okrepitev je bila izvedena leta 2015, nato pa se je število državnih tožilcev postopno zmanjšalo. Kljub kadrovskim okrepitvam, ki so jih bila državna tožilstva po dolgem času deležna v obdobju po letu 2014, skupno število državnih tožilcev ne presega 80 % zasedenosti mest, ki jih za državna tožilstva v Sloveniji predvideva zgoraj navedena odredba. Tudi v kadrovskem načrtu za leto 2018 je bilo predvidenih 20 državnih tožilcev več, kot je bilo dejansko zasedenih mest 31. decembra 2018.

Podoben razkorak med dovoljenim in dejanskim številom zaposlenih se kaže tudi pri javnih uslužbencih na državnem tožilstvu, ki jih je 31. decembra 2018 bilo 320. S kadrovskim načrtom v letu 2018 je bilo dovoljenih 331 zaposlitev. 31. decembra 2017 je bilo zasedenih 284 delovnih mest. Na področju zaposlenosti javnih uslužbencev se je tako stanje sicer izboljšalo, a optimalno število še ni doseženo. Ob tem je treba poudariti, da se državna tožilstva pri popolnjevanju števila državnih tožilcev in državnotožilskega osebja soočajo z nezadostno višino sredstev za plače, zaradi česar se je težko približati polni zasedenosti delovnih mest državnotožilskega osebja pa tudi zasedenosti mest državnih tožilcev.

Državni tožilci, strokovni sodelavci ter ostali zaposleni v podpornih službah doživljajo in so priča veliko stresnim situacijam pri delu, kar lahko negativno vpliva tudi na njihovo psiho - fizično stanje. Policija ima za namen psihološke pomoči zaposlenim, ki pri opravljanju dela doživljajo travme, so priče življenjskim tragedijam, včasih tudi prejmejo grožnje zoper življenje in podobno, zaposlene psihologe za nudenje takojšnje pomoči. Enako so državni tožilci nemalokrat priče strašljivim dogodkom in življenjskim situacijam. Državna tožilstva v preteklosti niso dajala dovolj poudarka zagotavljanju podpore zaposlenim, ki so bili zaradi različnih vplivov okolice izpostavljeni bolj ali manj stresnim situacijam. Premalo je bilo osredotočenosti na ukrepe, s katerimi bi ljudi razbremenili stresa ter jih tudi usposobili za obvladovanje takšnih situacij, enako tudi ni bilo aktivnosti za nudenje psihološke podpore v akutnih situacijah, ko je takšna pomoč potrebna takoj. Stresne situacije vplivajo na državne tožilce in na strokovne sodelavce, stres pa se lahko odraža pri vseh njihovih delovnih aktivnostih.

²¹ Skupno poročilo o delu državnih tožilstev za leto 2017, (<https://www.dt-rs.si/files/documents/Skupno%20letno%20poro%C4%8Dilo%202017.pdf>) (str. 10) in ostala poročila (<https://www.dt-rs.si/letna-porocila>).

²² Odredba o številu mest državnih tožilcev (Uradni list RS, št. 76/11, 69/12, 52/13, 52/14 in 71/15) <http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=PRAV10640>

Sistem usposabljanja in izobraževanja, ki ga za državne tožilce v največjem obsegu zagotavlja Center za izobraževanje v pravosodju, praviloma zajema usposabljanja na vseh področjih, za katera državno tožilstvo pošlje predlog za uvrstitev v letni program dela Centra za izobraževanje v pravosodju. Nekaj usposabljanj je za državne tožilce organiziranih še v okviru delovanja mednarodnih mrež (npr. izmenjave v okviru EJTN). Zaželenih bi bilo več skupnih usposabljanj predstavnikov raznih poklicnih skupin in strokovnih profilov, ki sodelujejo ali so kakorkoli drugače vključeni v predkazenski in kazenski postopek. Iz spletne strani Centra za izobraževanje v pravosodju²³ izhaja, da je bilo v letu 2017 organiziranih kar 198 izobraževalnih dogodkov, od katerih je bilo vsaj 51 dogodkov (25,75 %) delno ali v celoti namenjenih tudi državnim tožilcem ter ostalim zaposlenim na državnem tožilstvu, v letu 2018 pa je Center za izobraževanje v pravosodju²⁴ organiziral 122 izobraževalnih dogodkov, od katerih je bilo vsaj 56 dogodkov (45,90 %) namenjeno tudi ali samo državnim tožilcem in zaposlenim na tožilstvih.

Da so lahko državni tožilci pri svojem delu uspešni, sodelujejo z drugimi organi, katerim lahko po zakonu odredijo tudi določeno delo, ki prispeva k razjasnitvi okoliščin in dejstev v konkretnih zadevah. Nekatera državna tožilstva redno organizirajo sestanke s predstavniki policije in se ustrezno obveščajo o zaznanih težavah ter iščejo rešitve za učinkovito delo. Sodelovanje pa je vsekakor mogoče še precej izboljšati.

Vodja državnega tožilstva lahko skladno z Zakonom o državnem tožilstvu, glede na naravo in zahtevnost posamezne zadeve, določi državne tožilce in strokovne sodelavce, ki po načelu timskega dela sodelujejo z državnim tožilcem, ki mu je zadeva dodeljena, ter obseg in način sodelovanja. Okrožna državna tožilstva, vključno s Specializiranim državnim tožilstvom, ocenjujejo izvajanje timskega dela v praksi kot dobrodošlo in učinkovito. Čeprav gre za podvajanje, saj se dva državna tožilca ukvarjata z reševanjem iste zadeve (tudi več strokovnih sodelavcev), pa to zagotavlja boljšo kakovost in večjo strokovnost. Ta možnost se še ne uporablja enotno in tudi ne ravno pogosto, čeprav bi lahko prispevala k povečanju uspešnosti delovanja državnega tožilstva.

Ukrepi za izboljšanje stanja

Polna zasedenost mest državnih tožilcev in javnih uslužbencev na državnih tožilstvih je prioriteta, ki jo je potrebno izpolniti, da bo delo potekalo skladno z zastavljenimi visokimi pričakovanji o strokovnem in hitrem delu državnega tožilstva. Število državnih tožilcev je določeno z odredbo, finančna sredstva za zaposlitve pa se zagotavljajo iz integralnega proračuna. Vrhovno državno tožilstvo RS je predlagatelj skupnega finančnega načrta državnega tožilstva in je v postopku priprave proračuna že podrobno in argumentirano predstavilo potrebe.

Tveganje, ki se pri zadani nalogi pojavlja, so morebitni varčevalni ukrepi Vlade Republike Slovenije, s katerimi bi tudi državna tožilstva (kot do sedaj) bila deležna varčevanja pri zaposlovanju novih kadrov. Neodvisno od tega mora delo državnih tožilstev potekati nemoteno, zato bo državno tožilstvo izvedlo tudi delno reorganizacijo dela na državnih tožilstvih, kot bo pokazala za potrebno predhodna analiza delovnih procesov, za katero smo zaprosili in bo financirana iz evropskih sredstev v okviru tehnične pomoči. Omenjena analiza delovnih procesov je predvidena kot pregled procesov,

²³http://www.mp.gov.si/si/izobrazevanje_v_pravosodju_cip/izobrazevanja_v_sloveniji/izobrazevanja_za_sodni_ke_drzavne_tozilce_in_drzavne_odvetnike/

²⁴http://www.mp.gov.si/si/izobrazevanje_v_pravosodju_cip/izobrazevanja_v_sloveniji/izobrazevanja_za_sodni_ke_drzavne_tozilce_in_drzavne_odvetnike/

zajela pa bo tudi pregled in oblikovanje predlogov za izboljšave vseh procesov ter morebitne spremembe sistemizacije na državnih tožilstvih.

Poleg tega, da bomo izvedli pregled delovnega procesa in njegove potrebne prilagoditve, bomo pristopili k aktivnostim za specializacijo državnih tožilcev tako, da bodo posamezne vrste kaznivih dejanj obravnavali državni tožilci, ki bodo dodatno usposobljeni za to vrsto zadev. Tudi vsem ostalim zaposlenim na državnih tožilstvih, na primer v finančni in kadrovski službi, bomo zagotovili podporo pri delu, tako s strani skupnih služb kot tudi z zagotavljanjem redne udeležbe na usposabljanjih.

V sodelovanju s Centrom za izobraževanje v pravosodju bomo za državno tožilstvo izdelali model kompetenc, ki bo opredelil potrebna znanja in veščine tako za državne tožilce kot javne uslužbence, ter določil sistem usposabljanja in njegovo vsebino.

Usposabljanja so temelj vzdrževanja visokega nivoja kompetenc zaposlenih, ki jih lahko dodatno obogatimo še v okviru mednarodnih izmenjav. Vključenost državnih tožilcev v zadeve z mednarodnim elementom je iz leta v leto pogostejše ter intenzivnejše. Veliko zahtevnega kriminala se dogaja na območju več držav hkrati, zato so predstavitve dobrih praks in izmenjava izkušenj pri pregonu težjih in kompleksnejših kaznivih dejanj izredno dobrodošle. V okviru delavnic, konferenc ali seminarjev bomo zagotovili možnosti za srečanja in izmenjavo izkušenj ter predstavitev dobrih praks organov pregona drugih držav. Uspešno sodelovanje na operativni ravni je lažje, če se predhodno vzpostavijo stiki ali se ustanovi skupina za sodelovanje z mednarodnimi organizacijami.

Uspešno sodelovanje s Policijo bomo vzdrževali ter na ravni Vrhovnega državnega tožilstva RS poskrbeli za redno komunikacijo in sprotno odpravljanje zaznanih težav, ki povzročajo težave pri delu na operativni ravni. Vzpostaviti nameravamo sistem rednega srečevanja, dobro prakso sodelovanja nadaljevati in še izboljšati ter s tem zagotoviti, da bodo preiskave usmerjene zakonito in učinkovito ter da bodo načini izmenjave informacij posodobljeni, kar bo pospešilo reševanje primerov. Hkrati si bomo prizadevali zagotoviti letne konference za predstavitev dobrih praks pri delu, katerih se bodo lahko udeležili vsi, s katerimi državno tožilstvo sodeluje.

Za poenotenje prakse dela bomo pripravili še dodatna orodja za pomoč pri delu za državne tožilce. Orodja bodo osnovana na podlagi sodelovanja z državnimi tožilci, z upoštevanjem dobrih praks iz tujine, analizo sodne prakse ter rezultatov ugotovitev strokovnih nadzorov dela državnih tožilcev. Na ta način bomo poskusili zajeti vse okoliščine, ki lahko pripomorejo k poenotenju prakse pri delu. Za poenotenje prakse bomo vzpodbujali državne tožilce k pisanju strokovnih člankov, za nove kolege načrtujemo pripravo gradiv, ki bi vsebovala osnovne informacije in napotke za delo na državnem tožilstvu, redno nadgradnjo že oblikovanih obrazcev ter smernic.

Več pozornosti bomo posvetili varovanju zdravja in izboljšanju počutja zaposlenih na državnem tožilstvu. Supervizije bi morale postati standardna oblika aktivnosti, preko katere bi se zaposleni razbremenili vsaj nekaj stresa, ki se nabere med delom. Za izboljšanje počutja zaposlenih na delovnih mestih v krogu sodelavcev in krepitev timskega dela si bomo prizadevali organizirati tudi razne aktivnosti na različnih ravneh ali vsaj spodbudili druženja, kar bo pripomoglo k boljšemu počutju in zagotavljanju zdravega delovnega okolja.

POSLOVANJE

Opis trenutnega stanja²⁵

Državno tožilstvo je do leta 2018 pri svojem delu uporabljalo zastarelo strojno in programsko opremo, kar je v veliki meri oteževalo normalno in predvsem učinkovito poslovanje organa, posledično so se težave odražale tudi pri delu posameznih državnih tožilcev.

Avgusta 2016 je Vrhovno državno tožilstvo RS na poziv Ministrstva za pravosodje RS posredovalo potrebe po računalniški opremi in delovnih postajah za naslednja 3 leta. V letu 2018 je Ministrstvo za pravosodje RS v okviru projekta Učinkovito pravosodje zagotovilo za vse funkcionarje in javne uslužbence na državnem tožilstvu nove, energijsko učinkovite standardne računalnike z zasloni, med temi nekaj nujno potrebnih energijsko učinkovitih zmogljivih računalnikov. Ta posodobitev je bila nujna in nadvse dobrodošla, kljub temu pa državno tožilstvo še vedno nima nove strežniške strojne opreme, ki jo nujno potrebuje, saj so nove delovne postaje zmogljivejše, hkrati pa so obstoječi strežniki že dotrajani. Na Specializiranem državnem tožilstvu RS svoje delo opravljajo dodeljeni državni tožilci, ki delo opravljajo na Specializiranem državnem tožilstvu RS in v svojem matičnem državnem tožilstvu na drugi lokaciji. Nabor števila prejemnikov stacionarnih računalnikov je bil opravljen glede na število zaposlenih, kar je privedlo do diskrepance prav pri dodeljenih državnih tožilcih, ki za svoje delo potrebujejo dva računalnika in sicer na vsaki lokaciji enega. Tem državnim tožilcem je bil nadomeščen računalnik na samo eni lokaciji. Ob tem je potrebno dodati, da imajo vsa državna tožilstva posebne sobe, namenjene postopku odloženega pregona in zaslišanju ob sklepanju sporazumov o priznanju krivde, v katerih za izvedbo postopka potrebujejo računalnike, ki niso bili nadomeščeni. Ti računalniki bodo neuporabni v trenutku, ko bo izvedena centralizacija strežniške infrastrukture, zato bo potrebno tudi te nadomestiti z novimi energetsko učinkovitimi standardnimi računalniki z zasloni.

Zadnje večje investicije na področju zagotavljanja informacijsko komunikacijske opreme državnih tožilstev pred letom 2018 so bile med leti 2006 in 2007, nato so 2014 državna tožilstva prejela strojno opremo od Vrhovnega sodišča RS. Vrhovno sodišče RS je delovne postaje in nekaj strežniške opreme po izteku amortizacijskega časa zamenjal z novo opremo, nekaj od stare opreme pa je v uporabo prevzelo državno tožilstvo zaradi katastrofalnega stanja lastne opreme.

Z analizo stanja informacijskega sistema državnega tožilstva je bilo ugotovljeno, da so stikala na vseh lokacijah državnega tožilstva stara več kot 10 let in omogočajo hitrost 100 Mb/s, kar pomeni, da bi jih bilo potrebno zamenjati z novimi, zmogljivejšimi stikali, ki bi omogočala hitrost 1 Gb/s.

Težava, s katero se ubada državno tožilstvo, je tudi stanje na področju mrežnih kapacitet (prepustnost mrežnih povezav na posamezni lokaciji je v povprečju 20/20 Mb/s). Posamezna tožilstva celo sporočajo, da je zaradi težav s premajhnimi kapacitetami informacijske mreže, ki je zagotovljena tožilstvom, delo skoraj onemogočeno ter da se omenjene težave pojavijo tudi pri enostavnejših obremenitvah mreže, na primer že ob tiskanju dokumentov. Do tega privede uporaba starih stikal ter premajhna propustnost mrežnih povezav. Na istih lokacijah, kjer so državna tožilstva, pa se nahajajo tudi drugi organi, s katerimi si državno tožilstvo deli mrežno povezavo.

²⁵ Skupno poročilo o delu državnih tožilstev za leto 2017, (<https://www.dt-rs.si/files/documents/Skupno%20letno%20poro%C4%8Dilo%202017.pdf>) (str. 10) in ostala poročila (<https://www.dt-rs.si/letna-porocila>).

Skupek težav, s katerimi se redno srečuje državno tožilstvo, privede tudi do tega, da obstoječi informacijski sistem s pripadajočo strojno opremo ne zagotavlja zadostne oziroma potrebne povezljivosti z informacijsko komunikacijskimi sistemi, ki jih uporabljajo policija ali mednarodne organizacije, s katerimi tožilstva sodelujejo pri pregonu kaznivih dejanj s čezmejnimi elementom. Opozoriti je potrebno tudi, da strežniški sistem ter delovne postaje, ki jih uporablja državno tožilstvo, ne dosegajo sodobnih standardov na področju zagotavljanja varnosti podatkov, in ne uporabljajo najnovejših rešitev za kriptiranje podatkov in informacij, ki morajo biti zaščitene.

V okviru sodelovanja z Ministrstvom za pravosodje RS pri operaciji Učinkovito pravosodje pri črpanju sredstev evropske kohezijske politike se izvaja nadgradnja informacijskega sistema Vpisniki, za katere je že opravljena analiza potreb nadgradnje infrastrukturne mreže ter analiza stanja Vpisnikov z namenom izboljšanja funkcionalnosti delovanja in zagotavljanja storitev za potrebe delovanja državnega tožilstva ter državnih tožilcev. Ministrstvo za pravosodje RS je v okviru podaktivnosti »Mobilni tožilec« zagotovilo 130 novih prenosnih računalnikov za potrebe dela državnih tožilcev. V okviru operacije Učinkovito pravosodje z Ministrstvom za pravosodje RS sodeluje Strokovno informacijski center Vrhovnega državnega tožilstva RS.

Za učinkovito sodelovanje državnih tožilcev v državi kot tudi z drugimi organi ter v čezmejnih primerih, državna tožilstva nimajo na razpolago nobenih novejših informacijsko komunikacijskih tehnologij, kot je na primer videokonferenčna oprema. Takšna oprema je v sodobnem času nujna za hitro in varno komunikacijo, pri konferenčnih sestankih, tudi s Policijo, kar bi v veliki meri pocenilo in pospešilo postopke z mednarodnim elementom. Nove informacijsko komunikacijske tehnologije so nujno potrebne za delo državnih tožilcev, ki bodo opravljali naloge tudi v okviru Evropskega javnega tožilstva ter za sodelovanje z EUROJUST-om. Državna tožilstva ne razpolagajo s tehnično opremo, ki bi omogočala izvedbo internih usposabljanj za državne tožilce in javne uslužbenke o delu z informacijskim sistemom državnega tožilstva ali ki bi omogočila izvedbo usposabljanja preko videokonferenc.

Veliko postopkov, ki jih izvajajo državna tožilstva, in delovnih procesov, ki so potrebni za učinkovito delo vseh zaposlenih, se ne izvaja v elektronski obliki, niso prav učinkoviti, nekateri povzročajo dodatna administrativna bremena in posledično dodatne časovne izgube, ter tako, ne nazadnje, obremenjujejo že tako nizka proračunska sredstva državnih tožilstev, ki jih imajo na postavkah za zagotavljanje materialnih sredstev.

Državna tožilstva porabijo veliko sredstev za poštno storitve, vročanje in prejem poštnih pošiljk. Veliko sredstev se porabi tudi zaradi poslovnih procesov, ki niso avtomatizirani ali niso elektronski. Vrhovno sodišče RS je, na primer, poskrbelo za vročanje pisanj odvetnikom in ostalim strankam v varne poštno predale. Razmisliti bi bilo potrebno o načinu elektronskega vročanja in posredovanja velikih datotek po varni elektronski poti. Trenutno državna tožilstva porabijo 126.763,86 evrov za plačilo poštnih storitev (podatek za leto 2017).

Delovni procesi, kot že omenjeno, še vedno v zelo majhnem obsegu potekajo elektronsko, še bolj pa je potrebno izpostaviti, da velikokrat niso optimalni. Organizacija dela na državnih tožilstvih se je premalo prilagajala uporabi novih tehnologij, k čemer je pripomoglo dejstvo, da pravosodje v prvi vrsti zelo konzervativno pristopa k uvajanju novosti pri delu zaposlenih, ter v preteklosti nedvomno premajhen obseg integralnih finančnih sredstev, namenjenih za vzpostavitev in uvedbo novih tehnologij ter njihovo vzdrževanje. Z uvedbo novih tehnologij bo potrebno modernizirati tudi delovne procese na državnih tožilstvih ter temu prilagoditi navodila za opravljanje dela za zaposlene.

Državno tožilstvo v veliki meri opozarja tudi na prepotrebno spremembo zakonodaje (ZKP, ZDT-1), ki bi državnim tožilcem ter vsem zaposlenim na državnem tožilstvu omogočala vodenje in izvajanje modernih, učinkovitih in hitrih elektronskih postopkov na varen način.

Ukrepi za izboljšanje stanja

Strežniško opremo, ki je potrebna za delovanje informacijskega sistema državnega tožilstva in jo pri svojem delu uporabljajo državni tožilci, bomo nadomestili z novo, saj obstoječa več ne zadostuje varnostnim zahtevam in potrebam za učinkovito izvajanje delovnih aktivnosti vseh zaposlenih na državnem tožilstvu. Vzpostavili bomo sistem za trajnostno vzdrževanje nove strežniške in računalniške opreme, ki bo, po vzoru ravnanja z računalniško opremo, kot jo izvaja Center za informatiko pri Vrhovnem sodišču RS, sledilo politiki redne menjave amortizirane opreme (4 leta), kar pomeni na eni strani prihranek sredstev, ki bi jih morali zagotavljati za vzdrževanje, po drugi pa zagotavlja stabilen in delujoč informacijski sistem. Amortizirano opremo bomo menjevali postopoma. Pri menjavi računalniške opreme državnih tožilstev v letu 2018, ki je bila izvedena v slabih dveh mesecih, je bilo delo Strokovno informacijskega centra v veliki meri ohromljeno, saj so bili v izvajanje aktivnosti vključeni vsi informatiki. V izogib dosedanjim težavam pri nabavi in menjavi potrebne strežniške in računalniške opreme za delo državnih tožilstev, bomo z Ministrstvom za pravosodje RS sklenili dogovor o zagotavljanju stabilnih delovnih pogojev na področju uporabe računalniške infrastrukture. Vrhovno državno tožilstvo RS je že predlagalo Ministrstvu za pravosodje RS, da naj pripravi strategijo opremljanja državnega tožilstva z informacijsko komunikacijsko opremo, Vrhovno državno tožilstvo RS pa bo pri tem aktivno sodelovalo.

Obstoječe stanje poslovanja samega organa je potrebno dodobra analizirati, po poslovnih procesih, preveriti stopnjo informatiziranosti in izvesti posodobitve delovnih procesov. Analiza poslovanja bo izvedena. Na podlagi ugotovitev analize bomo oblikovali rešitve za potrebne nadgradnje ali prilagoditve informacijskega sistema državnega tožilstva, predlagali bomo izgradnjo potrebnih povezav med evidencami in izgradnjo morebitnih novih elektronskih povezav in baz podatkov. Oblikovane in implementirane rešitve bodo vplivale na same poslovne procese, ki bodo zaradi informatizacije terjali nov način dela na državnem tožilstvu. Reorganizacija se bo nadaljevala tudi na področju organiziranosti državnih tožilstev, s preverjanjem potrebe po obstoju zunanjih oddelkov in z dajanjem pobud Ministrstvu za pravosodje RS za spremembe na tem področju. Glede na že več let napovedano in pričakovano reformo mreže sodišč bomo v primeru nadaljevanja te usmeritve na Ministrstvu za pravosodje RS aktivno sodelovali in prispevali svoje rešitve za optimalnejšo organizacijo mreže državnih tožilstev.

Sprememba poslovnih procesov bo posledično zahtevala določeno reorganizacijo, kar je že določeno med cilji strategije. Cilj, ki se ga zasleduje z reorganizacijo in vsemi spremembami poslovnih procesov, je razbremenitev vseh sodelujočih pri delu odvečnih administrativnih bremen ter s tem omogočanje vsakemu posamezniku, da se posveti svojemu primarnemu delu in ga opravi kakovostno, hitro ter z manj napakami. Reorganizacija bo vplivala tudi na Strokovno informacijski center, kjer bo za uspešno uresničitev zastavljenih nalog ter nudenje podpore in zagotavljanja trajnosti rešitev v okviru sprejemljivih finančnih posledic potrebno zaposliti nove strokovnjake, predvsem iz raznih področij informatike.

Za usposabljanja ter pridobitev znanj, potrebnih za učinkovit nov način dela, bomo usposabljanja približali zaposlenim in jih prilagodili delovnemu procesu. Tak način usposabljanj je mogoče zagotoviti

le z uporabo informacijske rešitve, ki bo omogočala, da si bo posamezni zaposleni sam izbral čas in trajanje usposabljanja, prav tako ga bo lahko opravil večkrat. Z nabavo informacijske rešitve za e-učenje na državnih tožilstvih bomo pospešili usposabljanje, pri novo zaposlenih zagotovili pridobivanje znanja popolnoma skladno s pravilnim poslovnim procesom, pri vseh pa omogočili hitro seznanjanje z novostmi ter možnost preverjanja pozabljenih informacij preko informacijskega sistema. Tak način usposabljanja je tudi cenejši in ni izpadov pri delu zaradi poti na usposabljanje in nazaj. Poleg pocenitve pa se zviša kvaliteta dela vseh zaposlenih, ki se v primeru, da se izvede interna predstavitev dela kar na lokaciji, kjer so zaposleni, lahko bolj posvetijo usposabljanju, saj ni spremljevalnih logističnih zapletov.

Z vzpostavitvijo novih baz podatkov bomo lahko olajšali spremljanje dela, pridobivanje statističnih podatkov za preverjanje pravilnosti in ustreznosti optimizacije delovnih procesov ter morebitne nadaljnje spremembe in nadgradnje, ki se bodo ob delu pokazale za potrebne. Z uporabo sistema bodo državna tožilstva prihranila veliko časa, ki bi ga drugače porabila za zbiranje informacij in podatkov.

Za pospešitev sodelovanja državnih tožilcev s tujimi pravosodnimi organi in organi pregona bomo vzpostavili sistem elektronske izmenjave in posredovanja informacij in podatkov pristojnim organom v tujino, kar bo postopke pohitrilo in pocenilo, hkrati pa bomo na ta način prispevali tudi k zelenemu poslovanju državnih tožilstev.

Vrhovno državno tožilstvo RS bo z Vrhovnim sodiščem RS ter Generalno policijsko upravo preučilo in poskusilo najti dogovor ter opredelitev informacijske rešitve, s katero bi se slovensko pravosodje približalo rešitvam informatiziranega preiskovalnega oz. predkazenskega oz. kazenskega postopka, kot so razvite ponekod v evropskem prostoru. Usklajen predlog bo skupaj posredovan pristojnim ministrstvom s pozivom, da prevzamejo aktivno vlogo v projektu ter zagotovijo dolgoročno financiranje. Skupna vizija vsem že obstoječim rešitvam je uresničiti načelo »one time only« (enkrat vnos podatka) in to načelo implementirati pri vzpostavitvi enotnega elektronskega spisa vseh treh organov. Na ta način se dokumenti enkrat samkrat vnesejo v sistem v elektronski obliki in se posredujejo naslednjemu pristojnemu organu v verigi postopka v elektronski obliki, hranijo se le enkrat na enem mestu, s čimer se izognemo tudi potrebam po zagotavljanju strežniškega in diskovnega prostora pri posameznem organu ter trojnimi stroški vzdrževanja. Nadaljevanje projekta uvedbe enotnega elektronskega spisa pa bo pričetek uporabe programskih rešitev na temeljih uvajanja umetne inteligence, ki bi lahko pripomogla k analizam ogromne količine podatkov v zelo kratkem času ter bi dopuščala dodajanje raznih oznak ali pripisov, nalog in ostalega pri posameznih dokumentih, do katerih ima zadevni organ dostop.

Vse nove informacijske rešitve, ki bodo implementirane v informacijski sistem državnega tožilstva, bodo v največji meri upoštevale načelo interoperabilnosti, prav tako bodo pripravljene protokoli sodelovanja pri razvijanju informacijskih rešitev z zunanjimi izvajalci, na način, da bodo razvijalci informacijskih sistemov, zaposleni na Strokovno informacijskem centru, lahko ves čas spremljali razvoj posamezne informacijske rešitve, nanj nenehno vplivali in z aktivno vlogo prispevali k temu, da bodo sami poznali zgradbo izvorne kode novih rešitev.

TRANSPARENTNOST

Opis trenutnega stanja

Državno tožilstvo je včasih uživalo veliko mero zaupanja državljanov, a to zaupanje je v zadnjih letih upadlo, enako kot v veliko večino institucij države. Vrhovno sodišče RS pripravlja in izvaja raziskave javnega mnenja, v okviru katerih meri zaupanje javnosti v delo slovenskih sodišč. V okviru raziskave se dotakne tudi zaupanja v nekatere druge institucije. Raziskavo Zadovoljstvo javnosti, izvaja sodišče vsaki dve leti, poročila pa objavlja na svojih spletnih straneh. Tako so bile izvedene raziskave leta 2013, 2015 in 2017. V raziskavah je opaziti, da največje zaupanje javnosti uživa policija, ki vsa tri leta v povprečju dosega 52,87 % zadovoljstva anketiranih državljanov, opaziti pa je povečanje zaupanja iz leta v leto. Sodiščem zaupa v povprečju 25,87 % anketiranih, najmanj zaupanja pa so državljani izkazali sodiščem leta 2015, s 23,1 % zaupanjem. Prav tako se kaže upad zaupanja državnemu tožilstvu leta 2015, in sicer z najmanjšim odstotkom zaupanja, kar je 19,9 %, čeprav je bil povprečen odstotek zaupanja državnemu tožilstvu v zadevnih letih 24,46 %.

Pri pregonu kaznivih dejanj so državni tožilci vezani na Ustavo Republike Slovenije in zakon in predpisana pravila spoštujejo. Pregon kaznivih dejanj mora biti strokoven in učinkovit, upoštevati pa je potrebno pravice obtoženih, žrtev, prič in drugih udeleženih v postopku. Ker lahko vsako dejstvo, ki pride v javnost v času preiskovanja suma storitve kaznivega dejanja, vpliva na pridobivanje dokazov, prav tako pa lahko nepopravljivo zaznamuje življenje posameznika, ki se v okviru medijskega poročanja o kaznivem dejanju pojavi v medijih ali v vlogi ali žrtve ali storilca, morajo državni tožilci pri podajanju informacij biti zelo previdni.

Javnost, ki spremlja medijsko odmevne primere, je navadno laična javnost, kar pomeni, da ni seznanjena in tudi ne razume vseh elementov kazenskega postopka, zato si, pogosto ob senzacionalističnem poročanju medijev, ki vključuje tudi komentiranje, pogosto ustvari napačno predstavo o delu državnih tožilcev. Posledica tega je zagotovo tudi nizko zaupanje javnosti v delo državnega tožilstva. Vrhovno državno tožilstvo RS je sprejelo Komunikacijsko strategijo²⁶ in Smernice za obveščanje javnosti o delu državnega tožilstva, s katerimi so vzpostavljena izhodišča za enotno obveščanje javnosti, predvsem v povezavi z izvajanjem kazenskega pregona.

Nekaj informacij o delu državnega tožilstva je objavljenih na spletni strani tožilstva, vključno z letnimi poročili o delu, po novem pa tudi grafični izredno pregledni prikazi podatkov o delu posameznih državnih tožilcev. Za ozaveščanje državljanov in posledično za dvig zaupanja bo poleg jasnega in enotnega učinkovitega komuniciranja z mediji ter javnostjo preko medijev o posameznih odmevnih primerih, potrebno izvesti dodatne ukrepe, s katerimi bodo širša javnost in vsi državljani spoznali delo državnih tožilcev.

Ukrepi za izboljšanje stanja

Vrhovno državno tožilstvo RS bo Smernice za obveščanje javnosti o delu državnega tožilstva predstavilo na internih izobraževalnih dogodkih, v okviru katerih bomo zagotovili tudi seminarje za izboljšanje nastopov v javnosti. Državne tožilce se bo obdobjno usposabljal za medijsko nastopanje, da bodo lahko suvereno predstavili stališče ob upoštevanju vseh omejitev glede dopustnosti in primernosti podajanja izjav.

Prepoznavnost dela državnega tožilstva z vsemi omejitvami in težavami, s katerimi se soočajo državni tožilci pri delu, bomo povečali z uvedbo t. i. »dneva odprtih vrat«, v okviru katerega bomo, po potrebi tudi s sodišči, organizirali dogodek s predstavitvijo kazenske obravnave - simulacijo primera pred

²⁶ Komunikacijska strategija, Povzetek; https://www.dt-rs.si/files/documents/4819_001.pdf

sodiščem ter delno tudi priprave na obravnavo. K sodelovanju bomo pritegnili tudi druge organe, ki imajo vlogo v predkazenskih in kazenskih postopkih.

Državna tožilstva bodo posodobila spletne strani, z možnostjo predstaviti zanimivosti iz področja dela na posameznem državnem tožilstvu ali v okviru posameznih zadev, predstavljene bodo možnosti za državljanke, ki bodo na voljo v vseh jezikih – tudi manjšinskih skupnosti. Na spletnih straneh bodo med drugim predstavljene video vsebine, ki bodo državljanom približale in predstavile delo državnega tožilca.

Da bo poklic državnega tožilca približan tudi mlajši populaciji, bomo organizirali predstavitve dela državnega tožilca in težave, ki jih pri svojem delu srečuje, v okviru vzgojno izobraževalnih institucij, prav tako bomo s predstavitvami poklica poiskali možnost sodelovanja z univerzami. Z organizacijo usposabljanj in seminarjev bomo poskrbeli za poznavanje in upoštevanje kodeksa tožilske etike ter zagotavljanje integritete državnih tožilk in tožilcev pri njihovem delu.

FINANČNA SREDSTVA

Opis trenutnega stanja²⁷

Posamezna državna tožilstva so samostojni proračunski uporabniki, v celoti financirana iz sredstev proračuna Republike Slovenije, za skupni finančni načrt pa poskrbi Vrhovno državno tožilstvo RS. Vrhovno državno tožilstvo RS lahko med letom po potrebi izvede tudi prerazporeditve sredstev med proračunskimi postavkami posameznih tožilstev in na ta način uravnoveša sredstva ter poskrbi za ekonomično porabo razpoložljivih sredstev. Finančne službe na posameznih tožilstvih skrbijo za pravilno knjiženje stroškov.

Vlada Republike Slovenije sprejme sklep o pripravi proračuna, v katerem določi razrez sredstev za predlagatelja Vrhovno državno tožilstvo RS. Vrhovno državno tožilstvo RS na podlagi Sklepa Vlade Republike Slovenije, navodil za pripravo proračuna, ki jih izda Ministrstvo za finance RS in potreb, sporočenih s strani državnih tožilstev, pripravi razrez sredstev po proračunskih postavkah za Vrhovno državno tožilstvo RS, okrožna državna tožilstva in Državnotožilski svet. Skupni razrez sredstev po proračunskih postavkah, ki ga pripravi Vrhovno državno tožilstvo RS mora biti v obsegu sredstev, ki jih določi Vlada Republike Slovenije v sklepu za pripravo proračuna.

Kot je razvidno iz letnih Skupnih poročil o delu državnih tožilstev, je od leta 2014 naprej približno 90 % celotnih finančnih sredstev, ki jih za izvajanje funkcije pregona storilcev kaznivih dejanj ter drugih svojih pristojnosti prejmejo tožilstva, namenjenih predvsem plačam zaposlenih, približno 10 % pa vsem ostalim stroškom državnih tožilstev (največ materialnim stroškom, nekaj za alternativno reševanje sporov, izvrševanje ZOPNI in male investicije).

Za leto 2018 je bil sprejeti proračun državnih tožilstev v višini 21.333.785 evrov (veljavni proračun je bil višji za 14.662,00 evrov zaradi prodaje odpisanih službenih vozil), kar sicer pomeni povišanje sredstev v primerjavi s prejšnjimi leti (20.434.386 evrov leta 2017, 19.485.511,83 evrov leta 2016,

²⁷ Skupno poročilo o delu državnih tožilstev za leto 2017, (<https://www.dt-rs.si/files/documents/Skupno%20letno%20poro%C4%8Dilo%202017.pdf>) in ostala poročila (<https://www.dt-rs.si/letna-porocila>).

18.392.675 evrov leta 2015, 17.337.132 evrov leta 2014), porabljenih pa je bilo 21.283.779 evrov. Sredstva za plače so bila porabljena v višini 19.046.596 evrov, za materialne stroške 2.045.751 evrov, za male investicije 46.218 evrov, za alternativno reševanje sporov 72.564 evrov in za izvrševanje določil ZOPNI 72.649 evrov. V letu 2018 je 64.668 evrov ostalo neporabljenih. Tega preostanka v proračunsko rezervo ni bilo mogoče prenesti novembra, ko se pripravlja prenos, saj so bila sredstva razporejena po posameznih državnih tožilstvih in ni bilo mogoče predvideti, da se ne bodo porabila. Med letom pa se po potrebi proračunska sredstva tudi prerazporedijo med proračunskimi postavkami državnih tožilstev.

Ukrepi za izboljšanje stanja

Vrhovno državno tožilstvo RS bo za vsa prihodnja leta načrtovalo porabo sredstev z upoštevanjem bodočega izvajanja aktivnosti, potrebnih za razvoj državnega tožilstva. Potrebe po zagotavljanju dodatnih sredstev na proračunskih postavkah bo Vrhovno državno tožilstvo RS pravočasno posredovalo tudi na Ministrstvo za pravosodje RS, ne le Ministrstvu za finance RS. Ministrstvo za pravosodje RS namreč zagotavlja nekatere materialne pogoje za delovanje za državnega tožilstva, poleg tega pa lahko podpre prizadevanja tožilstva pri Ministrstvu za finance RS.

Finančna sredstva, potrebna predvsem za izvedbo posodobitev in nadgradnjo informacijskega sistema državnega tožilstva, bomo pridobili v okviru sodelovanja z Ministrstvom za pravosodje RS pri operaciji Učinkovito pravosodje. V okviru operacije Učinkovito pravosodje bomo zagotovili tudi sredstva za usposabljanja vseh, na delo katerih bo imela vpliv posodobitev poslovnih procesov. Usposabljanja bodo organizirana po zaključku projekta, pred zagonom novega načina dela, v okviru izvedbe same podaktivnosti, poleg tega pa se bodo nadaljevalna usposabljanja in usposabljanja za nove zaposlene organizirana pod okriljem Centra za izobraževanje v pravosodju, financirana prav tako iz operacije Učinkovito pravosodje.

Vrhovno državno tožilstvo RS sprejema vse leto pobude državnih tožilstev za izvedbo usposabljanj, ki jih bo potem pravočasno posredovalo Centru za izobraževanje v pravosodju. V okviru pobud bodo v prihodnje zajeti tudi izobraževalni dogodki za spodbujanje medinstitucionalnega sodelovanja z organi pregona in ostalimi organi, usposabljanja za krepitev integritete in etike državnih tožilk in tožilcev ter za učinkovito in samozavestno nastopanje v javnosti ter drugi. V ta okvir financiranja sodi tudi izdelava modela kompetenc.

V okviru operacije Učinkovito pravosodje bo Vrhovno državno tožilstvo RS zaprosilo še za dodatno tehnično opremo na državnih tožilstvih, kot je na primer videokonferenčna oprema in ostala avdio vizualna oprema, ki bo omogočala komunikacijo z mednarodnimi organi, hkrati pa podpirala usposabljanja na samih državnih tožilstvih.

Za zagotovitev finančnih sredstev, potrebnih za izvajanje vseh strateških usmeritev in aktivnosti, bo Vrhovno državno tožilstvo RS redno spremljalo razpise Evropske komisije za sofinanciranje projektov iz področja pravosodja ter razpise za zagotavljanje tehnične pomoči Evropske komisije. Vrhovno državno tožilstvo RS bo spremljalo namere Evropske komisije, prioriteta področja sodelovanja ter v sodelovanju z državnimi tožilci identificiralo ključne vsebine, kjer bi bilo potrebno izpeljati projektne aktivnosti. Vrhovno državno tožilstvo RS bo za ta namen pripravljalo razpise in za posamezne projekte poiskal partnerje iz drugih držav članic, s katerimi bo prijavilo projekt na posamezne razpise. Evropska komisija določa prioritete in področja finančne podpore z uredbo ali uredbami, katerim sledijo letni akcijski načrti. Vrhovno državno tožilstvo RS bo pripravljene predloge projektov razvrstilo po

prioritetah ter jih bo imel pripravljene pravočasno, da bo lahko z njimi kandidiral na razpisih. Vrhovno državno tožilstvo RS bo skupaj z Ministrstvom za pravosodje RS aktivno sodelovalo pri pripravi uredbe Sveta EU o večletnem finančnem okviru za program pravosodje, ki ga bo Evropska komisija sprejela za obdobje 2021 – 2027. Ministrstvo za pravosodje RS in Vrhovno državno tožilstvo RS bosta intenzivno sodelovala pri pripravi nabora projektov, ki bodo sofinancirani iz nove finančne perspektive evropske kohezijske politike za obdobje 2021-2027.

Vrhovno državno tožilstvo RS bo redno pripravljalo predloge projektov in zaprosila za financiranje potrebnih reformnih projektov iz sredstev Evropske komisije za tehnično pomoč državam članicam. Na tak način si bo zagotovil dodatna sredstva in človeške vire za izvedbo aktivnosti, ki bodo pripomogle k razvoju državnega tožilstva.

Vrhovno državno tožilstvo RS bo spremljalo vse druge razpise Evropske komisije, različnih mednarodnih organizacij in razpise v okviru drugih finančnih mehanizmov, ter sproti identificiral področja, pri katerih bo videl potencial za pridobitev dodatnih finančnih sredstev za izvedbo projektov. Uspešne prijave projektov na omenjene razpise bodo za Vrhovno državno tožilstvo RS predstavljale najmanj 80 % manj lastnega finančnega vložka potrebnega za izvedbo posameznega projekta, hkrati pa še prenos znanj in dobrih praks iz drugih držav ter posledično povečanje kompetenc zaposlenih v državnem tožilstvu.

STRATEŠKO RAZVOJNI CENTER

Doseganje zastavljenih strateških ciljev je ključnega pomena za razvoj državnega tožilstva, saj bo le na tak način mogoče zagotavljati vladavino prava, skozi to omogočati gospodarstvu ustrezne pogoje za delovanje ter predvsem poskrbeti za varnost in zadovoljstvo državljanov Republike Slovenije.

Naloge pripravljanja in spremljanja izvajanja različnih ukrepov in povezovanja z drugimi organizacijskimi enotami ter sodelovanja na področju realizacije strateških ciljev bo na Vrhovnem državnem tožilstvu RS opravljal Strateško razvojni center.

V okviru svojih delovnih nalog bo Strateško razvojni center:

- sodeloval z vsemi notranjimi organizacijskimi enotami,
- spodbujal in usmerjal sodelovanje vseh državnih tožilstev pri izvajanju identificiranih aktivnosti,
- zbiral in identificiral potrebe ter na tej podlagi pripravljaj predloge projektov ter predlagal prioritete,
- sodeloval pri obrazložitvi zahtev za dodelitev finančnih sredstev (proračuna),
- spremljal razpise Evropske komisije ter ostale razpise in identificiral možnosti za prijave projektov za sofinanciranje,
- spremljal učinke izvedenih aktivnosti, spremljal kvantitativne in kvalitativne kazalnike in pri tem sodeloval z vodji aktivnosti,
- vodil in sodeloval pri nacionalnih in mednarodnih projektih,
- skrbel za projektno vodenje mednarodnih projektov,
- iskal partnerje za izvajanje mednarodnih projektov,
- skrbel za ustrezno dokumentiranje aktivnosti,
- o svojem delu poročal na kolegijih vodij,
- sodeloval z drugimi organi, s katerimi bo potrebno sodelovati na področju projektnih aktivnosti,
- opravljal druge aktivnosti, potrebne za izvajanje strategije.

SPREMLJANJE IMPLEMENTACIJE STRATEGIJE

Rezultati uspešnosti implementacije strategije se bodo spremljali in preverjali sproti, podrobneje pa vsaki dve leti ter po zaključenem obdobju, za katero je strategija pripravljena.

Za izvedbo strategije in sprotno spremljanje doseganja strateških ciljev bo pripravljen akcijski načrt, v katerem bodo navedene posamezne aktivnosti in projekti, pripravljani na podlagi ugotovljenih potreb in prioritet državnega tožilstva. V Akcijskem načrtu bo za vsako aktivnost in projekt določen tudi kazalnik oziroma kazalniki, s katerimi se bo ugotavljalo doseganje zastavljenih ciljev. Akcijski načrt bo pripravljen za obdobje dveh let, v zadnjem letu izvajanja Strategije pa za obdobje enega leta. Akcijski načrti bodo pripravljani za obdobja 2019-2020, 2021-2022 in 2023. Akcijski načrt za 2019-2020 se sprejme najkasneje v roku dveh mesecev po sprejemu Strategije, vsi nadaljnji pa najkasneje v roku 30 dni od sprejema ali rebalansa proračuna RS za leto, v katerem akcijski načrt prične veljati. Če se v času izvajanja posameznega akcijskega načrta izkaže potreba po dodatnem projektu ali aktivnosti, če je zaradi zunanjih ali notranjih okoliščin, ki vplivajo na izvajanje akcijskega načrta,

potrebno nabor projektov in aktivnosti spremeniti ter če se pokaže možnost za sofinanciranje zastavljenih ali drugih projektov in aktivnosti iz dodatnih razpisov Evropske Komisije, se temu ustrezno prilagodi tudi posamezen akcijski načrt.

Po zaključenem obdobju, za katero je Strategija pripravljena, bomo izvedli pregled uspešnosti pri doseganju ciljev Strategije. V tem pregledu bo predstavljeno stanje državnega tožilstva po izvedbi vseh akcijskih načrtov in dosežki, hkrati pa zabeležene težave in okoliščine, s katerimi se je bilo potrebno soočiti tekom izvajanja Strategije in izvedbenih akcijskih načrtov.

Drago Šketa

generalni državni tožilec RS